

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ច្បាប់

ស្តីពី

**ការអនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ចូលជាភាគីនៃពិធីសារស្តីពីការប្រឆាំងការរត់ពន្ធ
ជនអន្តោប្រវេសន៍ទៅតាមដៃនគោក ដៃនសមុទ្រ
និងដៃនអាគាស ដែលបំពេញបន្ថែមលើអនុសញ្ញា
របស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រឆាំង
បទឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដៃនដែលមាន
អង្គការចាត់តាំង**

ព្រះរាជក្រម

យើង

នស/រកម/១១០៥/០៣៧

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងមហាផ្ទៃ
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរបស់សហរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រម ឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលជាភាគី នៃពិធីសារស្តីពីការប្រឆាំងការរត់ ពន្ធដនអន្តោប្រវេសន៍នៅតាមដែនគោក ដែនសមុទ្រ និងដែនអាកាសដែលបំពេញបន្ថែមលើអនុសញ្ញារបស់ អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រឆាំងបទឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែនដែលមានអង្គការចាត់តាំង ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៥ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី ៣ នីតិកាលទី ៣ និងព្រឹទ្ធសភា បានអនុម័តយល់ស្របលើទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី ១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៥ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី ១០ នីតិកាលទី ១ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការអនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលជាភាគីនៃពិធីសារ
ស្តីពីការប្រឆាំងការរត់ទន្ទឹមនៃអន្តោប្រវេសន៍ នៅតាមដែនគោក
ដែលសមុទ្រ និងដែនអាកាស ដែលបំពេញបន្ថែមលើអនុសញ្ញា
របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីការប្រឆាំងបទឧក្រិដ្ឋកម្ម
ឆ្លងដែនដែលមានអង្គការចាត់តាំង**

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលជាភាគីនៃពិធីសារស្តីពីការប្រឆាំង
ការរត់ទន្ទឹមនៃអន្តោប្រវេសន៍នៅតាមដែនគោក ដែនសមុទ្រ និងដែនអាកាស ដែលបំពេញ
បន្ថែមលើអនុសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រឆាំងបទឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន ដែល
មានអង្គការចាត់តាំង ដែលអនុម័តដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ ក្នុងសម័យ
ប្រជុំលើកទី ៥៥ តាមសេចក្តីសម្រេចលេខ ៥៥/២៥ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០០ នៅ
ទីក្រុងញូវយ៉ក ហើយដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានចុះហត្ថលេខាចូលជាភាគី នាថ្ងៃ
ទី ១១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០១ ដូចមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

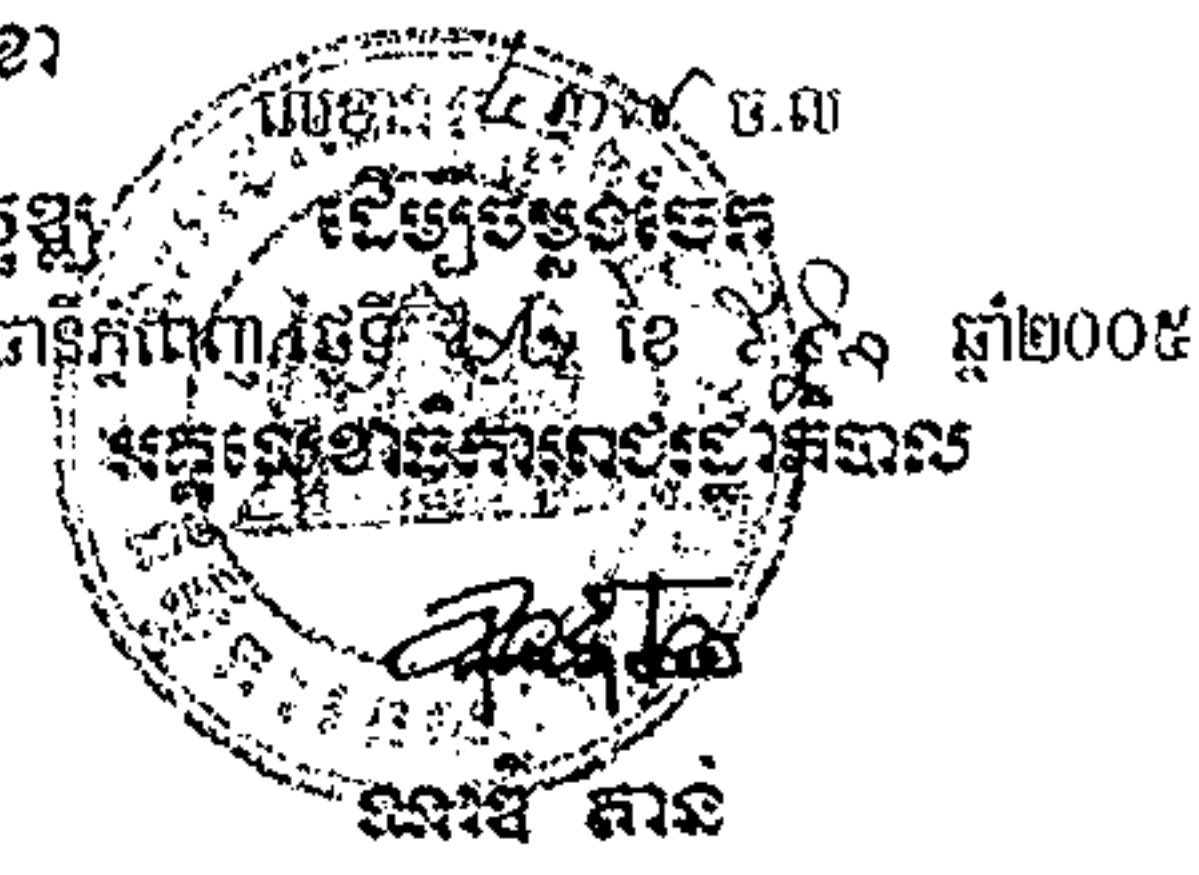
មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តពិធីសារ
នេះ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៥
**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**
ព.ល.០៥១១.៥០៤

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
ហ៊ុន សែន**

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
សហរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងហត្ថលេខា
**ហត្ថលេខា ព្រះហស្តលេខា
ស ខេង នរោត្តម សីហមុនី**

**ពិធីសារប្រឆាំងទៅនឹងការអត់ឱ្យបានអន្តរាគមន៍
 នៅតាមដីនគរកម្ពុជា ដីនសមុទ្រ ដីនអាគារ និង
 ការចំពោះបន្ថែមនៅក្នុងអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិ
 ស្តីពីការប្រឆាំងទៅនឹងបទឧក្រិដ្ឋកម្មដីន**

**អត្ថបទដីនជាកម្រិតដ៏ធំបំផុត ការចំពោះបន្ថែមនៃត្រួត
 ពិនិត្យដោយអគ្គលេខាធិការអន្តរាគមន៍សហប្រជាជាតិ
 និងត្រួតពិនិត្យដោយលេខាធិការ**

**អង្គការសហប្រជាជាតិ
 ២០០០**

**ពិធីសារប្រឆាំងទៅនឹងការរត់ពន្ធដនអន្តោប្រវេសន៍
នៅតាមដែនគោក ដែនសមុទ្រ ដែនអាកាស និង
ការបំពេញបន្ថែមនៅក្នុងអនុសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ
ស្តីពីការប្រឆាំងទៅនឹងបទឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន**

ការអនុម័ត

ការចូលរួមរបស់បណ្តាជនដែលជាសមាជិកបំពេញពិធីសារនេះ

សេចក្តីប្រកាសស្តីអំពីសកម្មភាពដ៏មានប្រសិទ្ធភាពក្នុងកិច្ចការពារប្រឆាំងទៅនឹងការរត់ពន្ធដនអន្តោប្រវេសន៍ នៅតាមដែនគោក ដែនសមុទ្រ និងដែនអាកាសត្រូវអោយមានការចូលរួមយ៉ាងទូលំទូលាយជាអន្តរជាតិ រួមមាន ទាំងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានទៅវិញទៅមកហើយនិងវិធានការសមស្របដទៃទៀត ក្នុងនោះរួមមាន វិធានការសេដ្ឋកិច្ច សង្គម ក្នុងកម្រិតជាតិ និងអន្តរជាតិនៅតាមតំបន់ ។

ការរំលឹកឡើងវិញនូវមហាសន្និបាត អង្គការសហប្រជាជាតិ សេចក្តីសម្រេចលេខ ៥៤/១២១២ នាថ្ងៃទី២២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៩ ក្នុងមហាសន្និបាតនេះបានជម្រុញអោយបណ្តាជនដែលជាសមាជិក និងអង្គការសហប្រជាជាតិតម្រឹង នូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ នៅតាមតំបន់នូវផ្នែកអន្តោប្រវេសន៍អន្តរជាតិ ហើយនិងការអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីកាត់ សំគាល់នូវប្រសិទ្ធភាពនៃបុព្វហេតុជនអន្តោប្រវេសន៍ ជាពិសេសបណ្តាជនសមាជិកទាំងនោះដែលទាក់ទិនទៅនឹងភាព ក្រីក្រ ហើយនិងដើម្បីបង្កើននូវអត្ថប្រយោជន៍ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជនអន្តោប្រវេសន៍អន្តរជាតិ និងធ្វើការលើកទឹក ចិត្តកន្លែងណាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងយន្តការនៅតាមតំបន់ និងអនុតំបន់អន្តរជាតិ ដើម្បីបន្ថែមស្រាយនូវបញ្ហាអន្តោ- ប្រវេសន៍ និងការអភិវឌ្ឍន៍ ។

ធ្វើអោយជាក់លាក់នូវសេចក្តីត្រូវការដើម្បីផ្តល់អោយជនអន្តោប្រវេសន៍ ជាមួយនឹងការថែទាំដោយក្តីមេត្តា ហើយនិងកិច្ចការពារដ៏ពេញលេញនៃសិទ្ធិរបស់គេ ។

ទទួលខុសត្រូវនូវការពិត ថ្វីត្បិតតែកិច្ចការដែលបានធានាអះអាងនៅកិច្ចប្រជុំអន្តរជាតិដទៃទៀតក៏ដោយ ក៏ មិនមានការអនុវត្តន៍ជាទូទៅដែលកត់សំគាល់នៅរាល់ចំណុចនៃការរត់ពន្ធដនអន្តោប្រវេសន៍ ហើយនិងបញ្ហាដែលទាក់ ទិនដទៃទៀត ។

ទាក់ទិនទៅនឹងការកើនឡើងនូវសកម្មភាពសំខាន់ៗនៃក្រុមឧក្រិដ្ឋជនដែលមានអង្គការចាត់តាំងឡើងក្នុងការ រត់ពន្ធដនអន្តោប្រវេសន៍ ហើយនិងទាក់ទិនទៅនឹងសកម្មភាពបទឧក្រិដ្ឋកម្មដទៃទៀត ដែលបានកំណត់ក្នុងពិធីសារនេះ ដែលនឹងនាំមកនូវផលអាក្រក់យ៉ាងធំដល់បណ្តាជនដែលពាក់ព័ន្ធ ។

ទន្ទឹមនឹងនោះការរត់ពន្ធដនអន្តោប្រវេសន៍ក៏មានពាក់ព័ន្ធដងដែរដែលអាចធ្វើអោយមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អាយុ ជីវិត ឬក៏សុវត្ថិភាពដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជនអន្តោប្រវេសន៍ ។

ការរំលឹកឡើងវិញនូវសេចក្តីសំរេចចិត្តរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិលេខ ៥៣/១១១ ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៨ តាមមហាសន្និបាតបានសំរេច ដើម្បីបង្កើតឡើងនូវគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សមួយជាអន្តររដ្ឋាភិបាល ដោយ គ្មានដែនកំណត់ក្នុងគោលបំណងពិភាក្សាអោយបានល្អិតល្អន់ទូលំទូលាយ នៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិក្នុងការប្រឆាំង នឹងបទឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែនដែលមានអង្គការចាត់តាំង ហើយនឹងធ្វើការពិភាក្សាអោយបានហ្មត់ចត់ ក្នុងនោះរួមមាន ទាំងឯកសារច្បាប់អន្តរជាតិដែលបង្ហាញនូវការជួញដូរខុសច្បាប់ ក្នុងការដឹកជញ្ជូនជនអន្តោប្រវេសន៍នៅតាមដែន សមុទ្រ ។

ធ្វើអោយជាក់លាក់នូវការបំពេញបន្ថែមនៃអនុសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ប្រឆាំងទៅនឹងបទឧក្រិដ្ឋ- កម្មឆ្លងដែនដែលមានអង្គការចាត់តាំង ជាមួយនឹងឯកសារច្បាប់អន្តរជាតិ ប្រឆាំងទៅនឹងការរត់ពន្ធដនអន្តោប្រវេសន៍ តាមដែនគោក ដែនសមុទ្រ និងដែនអាកាស នឹងមានអត្ថប្រយោជន៍ក្នុងកិច្ចការពារ ហើយនិងប្រយុទ្ធប្រឆាំងទៅនឹង បទឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះ ។

បានការព្រមព្រៀងដូចខាងក្រោមនេះ៖

I-បទបញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១

**ការទាក់ទិនទៅនឹងអនុសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ
ប្រឆាំងនឹងបទឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែនដែលមានអង្គការចាត់តាំង**

១-ការបំពេញបន្ថែមនូវអនុសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ នៃពិធីសារនេះដើម្បីប្រឆាំងទៅនឹងបទឧក្រិដ្ឋ
កម្មឆ្លងដែន នឹងត្រូវបានបកស្រាយរួមគ្នាទៅតាមអនុសញ្ញា ។

២-បទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ នឹងអនុវត្តទៅតាមការផ្លាស់ប្តូរសមរម្យចំពោះពិធីសារនេះលុះត្រាតែមានអ្វីៗ
ផ្សេងទៀតដែលមានចែងនៅទីនេះ ។

៣-បទល្មើសទាំងនេះបានបង្កើតឡើងដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះនឹងត្រូវបានចាត់ទុក
ជាបទល្មើសដែលបានបង្កើតឡើងដោយយោងទៅតាមអនុសញ្ញា ។

មាត្រា ២

អន្តរប្រយោជន៍ នៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍

គោលបំណងនៃពិធីសារនេះ ត្រូវតែការពារ ហើយនិងប្រយុទ្ធប្រឆាំងទៅនឹងអំពើរត់ពន្ធជនអន្តរប្រវេសន៍
ក៏ដូចជាការជំរុញអោយកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅក្នុងចំណោមរដ្ឋជាសមាជិកដែលបានបញ្ចប់ ក្នុងខណៈនៃកិច្ចការពារ
សិទ្ធិជនអន្តរប្រវេសន៍ដែលត្រូវបានរត់ពន្ធ ។

មាត្រា ៣

ការប្រើប្រាស់ពាក្យសំនុំ

ចំពោះគោលបំណងនៃពិធីសារនេះគឺ ៖

(a)- "អំពើរត់ពន្ធជនអន្តរប្រវេសន៍" នឹងសំដែងអោយឃើញនូវការទាក់ទាញ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីទទួល
បាននូវជលប្រយោជន៍ផ្នែកសំភារៈ និងហិរញ្ញវត្ថុដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលនៃជនណាម្នាក់ដែលបានចូលដោយខុស
ច្បាប់ទៅក្នុងរដ្ឋមួយជាសមាជិក ដែលជននោះមិនមែនជាសញ្ជាតិរបស់ខ្លួន ឬក៏ការគ្មានអាសយដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍ ។

(b)- "ការចូលដោយខុសច្បាប់" មានន័យថាការឆ្លងកាត់ព្រំដែនដោយពុំបានអនុវត្តទៅតាមតម្រូវការជា
ចាំបាច់ ចំពោះការចូលដោយស្របច្បាប់ទៅក្នុងរដ្ឋដែលជាម្ចាស់ផ្ទះ ។

(c)- "ការបន្តអត្តសញ្ញាណ ឬក៏ឯកសារធ្វើដំណើរ" គឺសំដៅទៅលើអត្តសញ្ញាណ ឬក៏ឯកសារនៃការធ្វើដំណើរ
ណាមួយ ។

(i)- កិច្ចការដែលត្រូវបានធ្វើដោយក្លែងបន្លំ ឬក៏កែប្រែទៅតាមមធ្យោបាយសំភារៈខ្លះៗដោយជនណាម្នាក់
ផ្សេងទៀត ឬក៏ទីភ្នាក់ងារណាមួយដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតនូវច្បាប់ពេញលេញដើម្បីធ្វើ ឬក៏ចេញនូវឯកសារធ្វើដំណើរ
ឬអត្តសញ្ញាណក្នុងនាមរដ្ឋមួយ ឬក៏

(ii)- កិច្ចការដែលត្រូវបានចេញផ្សាយមិនប្រក្រតី ឬក៏បានទទួលតាមរយៈការរាយការណ៍បំផ្លើស អំពើពុក-
រលួយ ឬក៏ការបង្ខិតបង្ខំ ឬក៏ក្នុងលក្ខណៈខុសច្បាប់ដទៃផ្សេងទៀត ឬក៏

(iii)- កិច្ចការដែលកំពុងតែត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយបុគ្គលម្នាក់ដែលមិនមែនជាអ្នកកាន់កាប់ត្រឹមត្រូវ ។

(d)- "នាវា" គឺសំដៅទៅលើប្រភេទនាវាទឹកណាមួយដោយរាប់បញ្ចូលទាំងនាវាដែលនៅនឹងកន្លែង ហើយនិង
នាវាសមុទ្រដែលបានប្រើប្រាស់ ឬដែលអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវទឹកលើកលែងតែនាវា
ចំបាំង នាវាជំនួយ ឬក៏នាវាជាមូស្សិទ្ធិដទៃទៀតដែលប្រើប្រាស់ដោយរដ្ឋាភិបាលមួយ ហើយនិងបានប្រើប្រាស់នាពេល
បច្ចុប្បន្ននេះដោយរដ្ឋាភិបាលដែលមិនមែនជាសេវាកម្មខាងផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៤

វិសាលភាពនៃការអនុវត្ត

ពិធីសារនេះនឹងអនុវត្តលើកលែងតែពិធីសារផ្សេងទៀតដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រានេះដើម្បីធ្វើការទប់ស្កាត់ ធ្វើការស៊ើបអង្កេត ហើយនិងធ្វើការកាត់ទោសនៃបទល្មើសទាំងឡាយដែលបានបង្កើតឡើងដោយអនុលោមទៅតាម មាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ដែលបទល្មើសឆ្លងដែនទាំងនេះតាមធម្មតាពាក់ព័ន្ធនឹងក្រុមឧក្រិដ្ឋជនមួយដែលបាន រៀបចំឡើង ព្រមទាំងពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការពារសិទ្ធិមនុស្សនៃអ្នកទាំងឡាយដែលមានទោសកម្មផ្នែកបទល្មើសដូច នេះ ។

មាត្រា ៥

ការទទួលខុសត្រូវនៃបទឧក្រិដ្ឋជនក្នុងអន្តរាគមន៍

ជនអន្តោប្រវេសន៍ទាំងអស់នឹងមិនអាចទទួលយកបាននូវការកាត់ទោសផ្នែកបទឧក្រិដ្ឋ ដែលស្ថិតនៅក្រោម ពិធីសារនេះ ចំពោះភាពពិតដែលបានប្រព្រឹត្តនូវទោសកម្មចំពោះមុខដូចបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ។

មាត្រា ៦

ការប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតឧក្រិដ្ឋកម្ម

១-រដ្ឋនីមួយៗដែលជាសមាជិកគួរតែអនុវត្តនូវនីតិបញ្ញត្តិ ហើយនិងវិធានការផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់ដើម្បី បង្កើតឡើងនូវបទល្មើសឧក្រិដ្ឋនៅពេលដែលជនទាំងឡាយណាដែលបានប្រព្រឹត្តដោយចេតនា ហើយនិងទទួលយកនូវ ជលប្រយោជន៍ផ្នែកសម្ភារៈ ឬក៏ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀតដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោល ។

- (a)-ការជួញដូរជនអន្តោប្រវេសន៍
- (b)-ការប្រព្រឹត្តនោះក្នុងគោលបំណងរត់ពន្ធជនអន្តោប្រវេសន៍
  - (i)-ការបង្ខំឯកសារធ្វើដំណើរ ឬអត្តសញ្ញាណ
  - (ii)-ការផ្គត់ផ្គង់ ការផ្តល់អោយនូវឯកសារ ឬក៏ជាឯកសារផ្ទាល់ខ្លួន
- (c)-ចំពោះជនណាដែលមិនមានសញ្ជាតិ ឬក៏នៅតែបន្តការស្នាក់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងរដ្ឋដែល ពាក់ព័ន្ធដោយមិនអនុវត្តតាមនូវសេចក្តីតម្រូវការជាចាំបាច់ចំពោះច្បាប់ជាធរមាននៅក្នុងរដ្ឋនោះ តាមអត្ថន័យដែលបានពោល ខាងលើនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ (b) នៃកថាខ័ណ្ឌនេះ ឬក៏វិធីខុសច្បាប់ ដទៃផ្សេងទៀត ។

២-រដ្ឋនីមួយៗដែលជាសមាជិកគួរតែអនុវត្តនូវច្បាប់ ហើយនិងវិធានការដទៃផ្សេងទៀតផងដែរដែលចាំបាច់ ដើម្បីបង្កើតឡើងនូវបទល្មើសផ្នែកឧក្រិដ្ឋ ។

- (a)-ប្រធានបទចំពោះទស្សនៈជាមូលដ្ឋាននៃប្រព័ន្ធច្បាប់របស់វា មានគោលបំណងប្រព្រឹត្តនូវបទ ល្មើសដែលបានបង្កើតឡើង ដោយអនុលោមទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ។
- (b)-ការចូលរួមផ្សំគំនិតនៅក្នុងបទល្មើសណាមួយ ដែលបានបង្កើតឡើងដោយអនុលោមទៅតាម កថាខ័ណ្ឌ ១ (a), (b)(i) ឬក៏ (c) នៃមាត្រានេះ ហើយក៏ជាប្រធានបទចំពោះទស្សនៈជាមូលដ្ឋាន នៃប្រព័ន្ធច្បាប់របស់ខ្លួនការចូលរួមផ្សំគំនិតនៅក្នុងបទល្មើសណាមួយដែលបានបង្កើតឡើងដោយ អនុលោម ទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ១ (b) (ii) នៃមាត្រានេះ ។
- (c)-ការចាត់តាំង ឬក៏ការរៀបចំនូវបណ្តាជនដទៃទៀត ដើម្បីប្រព្រឹត្តនូវបទល្មើសដែលបានបង្កើត ឡើងដោយអនុលោមទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ។

៣-រដ្ឋនីមួយៗដែលជាសមាជិកត្រូវតែអនុវត្តទៅតាមការតាក់តែងច្បាប់នេះ ហើយនិងវិធានការដទៃទៀត ដែលចាំបាច់ ដើម្បីបង្កើតឡើងតាមកាលៈទេសៈដ៏ស្មុគស្មាញ ចំពោះបណ្តាបទល្មើសដែលបានបង្កើតឡើងដោយអនុ- លោមទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ២ (b) និង (c) នៃមាត្រានេះដោយយោងទៅតាមកាលៈទេសៈ ។

(a)-ការដែលធ្វើអោយមានគ្រោះថ្នាក់ ឬក៏ដូចជាធ្វើអោយមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អាយុជីវិត ឬក៏ផ្នែក សុវត្ថិភាពដែលពាក់ព័ន្ធនៅនឹងផ្នែកជនអន្តោប្រវេសន៍ ។

(b)-ការដែលធ្វើអោយមានភាពអមនុស្សធម៌ ឬក៏ការមិនយកចិត្តទុកដាក់ផ្នែកសេវាសុខភាពព្រម- ទាំងមានការកេងប្រវ័ញ្ចចំពោះជនអន្តោប្រវេសន៍ ។

៤-នៅក្នុងពិធីសារនេះគ្មាន អ្វីដែលរារាំងចំពោះរដ្ឋមួយដែលចាត់នូវវិធានការប្រឆាំងទៅនឹងបុគ្គលណា មួយដែលជាអ្នកប្រព្រឹត្តនូវបទល្មើសមួយដែលផ្ទុយទៅនឹងច្បាប់ប្រទេសរបស់ខ្លួន ។

II-ការកាត់ពន្ធនៃជនអន្តោប្រវេសន៍នៅតាមដែនសមុទ្រ:

មាត្រា ៧

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ

បណ្តារដ្ឋដែលជាសមាជិកទាំងអស់ នឹងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដើម្បីបំពេញនូវវិសាលភាពដែលអាចធ្វើទៅ បានក្នុងកិច្ចការពារ និងទប់ស្កាត់រាល់អំពើរត់ពន្ធជនអន្តោប្រវេសន៍នៅតាមដែនសមុទ្រ ដោយយោងទៅតាមច្បាប់ ដែនសមុទ្រអន្តរជាតិ ។

មាត្រា ៨

**បណ្តាវិធានការប្រឆាំងទៅនឹងអំពើរត់ពន្ធ
ជនអន្តោប្រវេសន៍នៅតាមដែនសមុទ្រ**

១-រដ្ឋមួយដែលជាសមាជិកមានហេតុផលក្នុងការបិទសង្ស័យថា នាវាមួយនោះកំពុងតែដោយទង់ជាតិរបស់ខ្លួន ឬក៏ អះអាងថាបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីរបស់ខ្លួនដោយពុំបានបញ្ជាក់ពីសញ្ជាតិពិតប្រាកដ ឬបើទោះបីជាការប្រើប្រាស់ ទង់ជាតិ បរទេស ឬក៏បដិសេធមិនបង្ហាញទង់ជាតិ និងសញ្ជាតិពិតប្រាកដដែលពាក់ព័ន្ធនៅនឹងរដ្ឋជាសមាជិកដែល បានសន្យា ក្នុងការកាត់ពន្ធជនអន្តោប្រវេសន៍តាមដែនសមុទ្រ អាចសំណូមពរអោយមានការជួយពីបណ្តារដ្ឋដែលជា សមាជិកផ្សេង ក្នុងការទប់ស្កាត់នូវគោលបំណងនៃការប្រើប្រាស់នាវានោះ ។ បណ្តារដ្ឋដែលជាសមាជិកក៏បាន សំណូមពរផងដែរនឹងផ្តល់នូវការជួយឧបត្ថម្ភទៅតាមលទ្ធភាព និងមធ្យោបាយរបស់គេ ។

២-រដ្ឋមួយជាសមាជិកដែលមានហេតុផលពិតប្រាកដ ពីបទសង្ស័យទៅលើនាវាមួយដែលបើកបរដោយសេរី អនុលោមតាមច្បាប់អន្តរជាតិ ហើយប្រើប្រាស់ទង់ជាតិ ឬក៏បង្ហាញនូវសញ្ជាតិដែលចុះទៅក្នុងបញ្ជីនៃរដ្ឋដែលជាសមាជិក មួយផ្សេងទៀតដែលបានជាប់ពាក់ព័ន្ធការកាត់ពន្ធជនអន្តោប្រវេសន៍តាមដែនសមុទ្រ អាចនឹងបង្ហាញនូវទង់ជាតិរបស់រដ្ឋ នោះ ស្នើសុំអោយមានការអះអាងនៃការចុះបញ្ជី ប្រសិនបើមានការអះអាងរួចហើយធ្វើការស្នើសុំទៅអាជ្ញាធរពី ទង់ជាតិនៃរដ្ឋនោះដើម្បីចាត់នូវវិធានការដ៏ត្រឹមត្រូវជាមួយនិងនាវានោះ ។ ទង់ជាតិនៃរដ្ឋនោះអាចនឹងអនុញ្ញាតទៅ តាមសំណូមពរនៃរដ្ឋមួយទៀត ។

- (a)-ការជិះនៅលើនាវា
- (b)-ការស្រាវជ្រាវនៅលើនាវា ហើយនិង
- (c)-ប្រសិនបើរកឃើញភស្តុតាងថានាវានោះត្រូវបានជាប់ពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការកាត់ពន្ធជនអន្តោប្រវេសន៍ តាមដែនសមុទ្រត្រូវតែចាត់នូវវិធានការអោយបានសមស្រប ចំពោះនាវាដែលដឹកជញ្ជូន មនុស្ស និងទំនិញនៅលើនាវា នោះតាមការអនុញ្ញាតដោយទង់ជាតិនៃរដ្ឋនីមួយៗ ។

៣-រដ្ឋមួយដែលជាសមាជិកបានអនុវត្តទៅតាមវិធានការណាមួយ ដោយអនុលោមទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ២ នៃ មាត្រានេះ នឹងជូនដំណឹងជាមុននូវទង់ជាតិរដ្ឋដែលពាក់ព័ន្ធនឹងលទ្ធផលនៃវិធានការទាំងអស់នោះ ។

៤-រដ្ឋមួយដែលជាសមាជិកនឹងឆ្លើយតបជាបន្ទាន់ ចំពោះសំណូមពរពីបណ្តារដ្ឋដែលជាសមាជិកមួយផ្សេង ទៀតដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្តជាតិរដ្ឋនោះ ដែលបានធ្វើការអះអាងថាការចុះបញ្ជីឈ្មោះរបស់ខ្លួន ឬក៏ប្រើប្រាស់ ទង់ជាតិរបស់ខ្លួនត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិអោយធ្វើដូច្នោះ ហើយនិងស្នើសុំសិទ្ធិអនុវត្តដោយអនុលោមទៅតាមវគ្គ ២ នៃមាត្រា នេះ ។

៥-ទង់ជាតិនៃរដ្ឋមួយអាចនឹងស្របទៅតាមមាត្រា ៧ នៃពិធីសារនេះ ប្រធានបទនៃការផ្តល់សិទ្ធិអោយ ចំពោះលក្ខខណ្ឌណាមួយដែលត្រូវបានយល់ព្រមដោយរដ្ឋ ហើយនិងរដ្ឋមួយទៀតដែលស្នើសុំដោយរាប់បញ្ចូលទាំង លក្ខខណ្ឌដែលទាក់ទិនទៅនឹងការទទួលខុសត្រូវ ហើយនិងអនុវត្តវិធានការដ៏មានប្រសិទ្ធភាព ។ រដ្ឋមួយដែលជា សមាជិកនឹង មិនត្រូវចាត់នូវវិធានការបន្ថែមដោយគ្មានការបង្ហាញនូវសេចក្តីអនុញ្ញាតនៃទង់ជាតិនៃរដ្ឋនោះ លើកលែងតែបញ្ហាទាំងនោះមិនអាចជៀសរួច ដើម្បីជួយសង្គ្រោះដល់អាយុជីវិតរបស់មនុស្សដែលមានគ្រោះថ្នាក់ ភ្លាមៗ ឬក៏បញ្ហានោះបណ្តាលមកពីការ ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងទ្វេភាគី ឬក៏ពហុភាគី ។

៦-រដ្ឋនីមួយៗដែលជាសមាជិកនឹងត្រូវកំណត់ទុកជាមុននូវអាជ្ញាធរដែលមានសមត្ថកិច្ច ឬក៏ក្នុងករណីចាំបាច់ ណាមួយអ្នកមានសមត្ថកិច្ចទាំងនោះទទួល និងឆ្លើយតបទៅតាមការស្នើសុំជំនួយដោយធ្វើ ការបញ្ជាក់អះអាងនូវបញ្ជី ឈ្មោះ ឬការផ្តល់សិទ្ធិអោយនាវានោះបង្ហាញទង់ជាតិរបស់ខ្លួន ហើយចំពោះការផ្តល់សិទ្ធិនោះត្រូវចាត់នូវវិធានការ អោយបានសមស្រប ។ តាមការកំណត់ទុកជាមុននេះនឹងត្រូវបានជូនដំណឹងតាមរយៈអគ្គលេខាធិការរបស់បណ្តារដ្ឋ ដែលជាសមាជិកទាំងអស់ក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយខែម្តង ។

៧-រដ្ឋមួយដែលជាសមាជិកមានមូលបទសមហេតុផលពីបទសង្ស័យថា នាវាមួយនោះត្រូវបានជាប់ពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការតំណាងអន្តោប្រវេសន៍តាមដែនសមុទ្រហើយនិងមិនបានបញ្ជាក់នូវសញ្ជាតិ ឬក៏អាចនឹងប្រហាក់ប្រហែលទៅ នឹងវានាដែលមិនបានបញ្ជាក់ពីសញ្ជាតិអាចនឹងជិះ ហើយនិងស្រាវជ្រាវនៅលើនាវានោះ ។

ប្រសិនបើមានការបញ្ជាក់នូវភស្តុតាងពីបទសង្ស័យ ដែលត្រូវបានរកឃើញនោះ រដ្ឋមួយដែលជាសមាជិកនឹង ត្រូវចាត់វិធានការអោយបានសមស្រប ដោយអនុលោមទៅតាមការពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់របស់ប្រទេសរបស់ខ្លួន និង ច្បាប់អន្តរជាតិ ។

**មាត្រា ៩
ផ្នែកនៃកិច្ចការពារ**

១-រដ្ឋមួយដែលជាសមាជិក ដែលបានចាត់វិធានការប្រឆាំងនឹងនាវាមួយដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រា ៨ នៃពិធីសារនេះនឹងត្រូវ:

- (a)- ធានានូវសុវត្ថិភាព ហើយនិងយកចិត្តទុកដាក់ថែទាំដោយក្តីមនុស្សធម៌ដល់មនុស្សគ្រប់រូបដែល ជិះនៅលើនាវានោះ ។
- (b)- ទទួលខុសត្រូវនូវរាល់សេចក្តីត្រូវការ ដោយមិនបង្កអោយមានគ្រោះថ្នាក់ផ្នែកសន្តិសុខដល់នាវា ឬក៏នាវាជិកជញ្ជូនទំនិញខ្លួន ។
- (c)- ទទួលខុសត្រូវនូវរាល់សេចក្តីត្រូវការ មិនធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ឬក៏ចាប់អា- រម្មណ៍ទៅលើទង់ជាតិនៃរដ្ឋមួយដែលស្របច្បាប់ ឬក៏ចាប់អាម្មណ៍ទៅលើរដ្ឋដទៃផ្សេងទៀត ។
- (d)- ធានានូវមធ្យោបាយដែលអាចធ្វើទៅបាននៃវិធានការណាមួយដែលនាវានោះធ្វើអោយពួ កសំលេងប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ។

២- ហេតុផលទាំងឡាយសំរាប់ចាត់វិធានការដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រា ៨ ដែលបានបង្ហាញក្នុងពិធីសារ នេះមិនត្រូវបានបង្កើតឡើង នាវានោះនឹងត្រូវបានសងថ្លៃដីចិត្តចំពោះការបាត់បង់ ឬក៏ការខូចខាតណាមួយដែលអាច

នឹងត្រូវបានទទួលរាប់រង ហើយប្រគល់នូវការសងជំងឺចិត្តដល់នាវាណាដែលមិនបានប្រព្រឹត្តនូវអំពើណាមួយ ដោយ
បង្ហាញនូវហេតុផលត្រឹមត្រូវទៅតាមវិធានការដែលបានអនុវត្ត ។

៣-វិធានការណាមួយដែលបានរៀបចំឡើងបានអនុម័ត ឬក៏បានអនុវត្តដោយអនុលោមទៅតាមជំពូកនេះនឹង
ត្រូវទទួលខុសត្រូវនូវរាល់សេចក្តីត្រូវការណាដែលមិនបង្កនូវការជ្រៀតជ្រែក ឬក៏ប៉ះពាល់ដល់ :

(a)-សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចព្រមទាំងការអនុវត្តន៍នូវសិទ្ធិស្របច្បាប់នៃដែនសមុទ្ររបស់បណ្តារដ្ឋដោយ
អនុលោមទៅតាមច្បាប់ដែនសមុទ្រអន្តរជាតិ ឬក៏....

(b)-ការអនុញ្ញាតអោយប្រើប្រាស់ទប់ជាតិរបស់រដ្ឋ ដើម្បីអនុវត្តទៅតាមច្បាប់ ហើយនឹងត្រួត-
ពិនិត្យទៅក្នុងផ្នែករដ្ឋបាល ផ្នែកបច្ចេកទេស និងបញ្ហាសង្គមដែលពាក់ព័ន្ធនឹងនាវា ។

៤-ការចាត់នូវវិធានការណាមួយនៅតាមដែនសមុទ្រ ដោយអនុលោមទៅតាមជំពូកនេះនឹងត្រូវបានអនុវត្ត
ចំពោះតែនាវាចំបាំង ឬក៏យន្តហោះចំបាំងរបស់យោធាតែប៉ុណ្ណោះ ឬក៏បណ្តានាវាដទៃផ្សេងទៀត និងយន្តហោះដទៃ
ដែលបានធ្វើសញ្ញាច្បាស់លាស់ ព្រមទាំងអាចបញ្ជាក់ថាជាសេវាកម្មរបស់រដ្ឋាភិបាល ហើយនឹងបានអនុញ្ញាតអោយ
ដោយមានប្រសិទ្ធិភាព ។

III- កិច្ចការពារ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ហើយនឹងបណ្តាវិធានការដទៃផ្សេងទៀត
មាត្រា ១០
ព័ត៌មាន

១-គ្មានអ្វីដែលធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់មាត្រា ២៧ ហើយនិងមាត្រា ២៨ នៃអនុសញ្ញារបស់បណ្តារដ្ឋដែល
ជាសមាជិកនេះទេ ជាពិសេសបណ្តារដ្ឋទាំងនោះដែលមានទីតាំង ឬក៏ព្រំដែនរួមគ្នាដែលជាផ្លូវរត់ពន្ធជនអន្តោប្រវេសន៍
និងជាគោលបំណងនៃការសំរេចចិត្តដោះរបស់ពិធីសារនេះ ការផ្លាស់ប្តូរក្នុងចំណោមពួកគេស្របទៅតាមប្រព័ន្ធរដ្ឋបាល
ហើយនឹងច្បាប់ប្រទេសរៀងៗខ្លួនរបស់ពួកគេ ព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងហេតុការណ៍ជាច្រើននោះមានដូចខាង
ក្រោមនេះ :

- (a)-ចំណុចនៃការចុះនាវា ហើយនិងគោលដៅព្រមទាំងផ្លូវគ្រឿងដឹកនាំនិងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន
ដែលត្រូវបានគេស្គាល់ថាឬក៏ត្រូវបានគេសង្ស័យថាបានប្រើប្រាស់ដោយក្រុមឧក្រិដ្ឋជនមួយដែល
បានចាត់តាំងឡើងពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងការប្រព្រឹត្តដូចដែលបានកំណត់ទុកក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារ
នេះ ។
- (b)-ការចាត់ចែងឡើងនូវរៀបចំកម្មវិធី និងផ្នែកអត្តសញ្ញាណ ឬក៏បានរៀបចំឡើងនូវបណ្តាក្រុម
ឧក្រិដ្ឋជនដែលត្រូវបានគេស្គាល់ ឬក៏បានសង្ស័យថាបានជាប់ពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងការប្រព្រឹត្តដូចដែល
មានចែង នៅក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ។
- (c)-បែបបទនៃឯកសារធ្វើដំណើរមានភាពត្រឹមត្រូវទៅតាមច្បាប់ពិតប្រាកដ ដែលបានចេញអោយ
ប្រើប្រាស់ដោយរដ្ឋមួយដែលជាសមាជិក ឬក៏ការពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើដំណើរដោយគ្មានភាព
ត្រឹមត្រូវ និងការលួចបន្លំឯកសារអត្តសញ្ញាណ ឬក៏ឯកសារធ្វើដំណើរមិនត្រឹមត្រូវ ។
- (d)-ការលាក់បំបាំងនូវរាល់របៀបវិធី ហើយនិងរាល់មធ្យោបាយ និងការដឹកជញ្ជូនមនុស្សការបំផ្លែង
ភេទមិនត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈច្បាប់ ការរៀបចំឡើងវិញ ឬក៏ការរកបានមក ឬក៏ការធ្វើដំណើរ
ដោយមិនត្រឹមត្រូវដទៃទៀតដែលបានប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រព្រឹត្តដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា
៦ នៃពិធីសារនេះ ហើយនិង រាល់វិធីនៃការស៊ើបអង្កេតនូវបណ្តាហេតុការណ៍ទាំងឡាយ ។
- (e)-បទពិសោធន៍នៃការតាក់តែងច្បាប់ ហើយនិងការអនុវត្តន៍នូវវិធានការដើម្បីការពារ ហើយនិង
ប្រយុទ្ធប្រឆាំងទៅនឹងការប្រព្រឹត្តដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ឬក៏....

(៧)-ផ្នែកពត៌មានវិទ្យា ហើយនិងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រមានអត្ថប្រយោជន៍ចំពោះការអនុវត្តន៍ច្បាប់ក៏ដូច
ជាការបង្កើនឡើងនូវសមត្ថភាពរវាងគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីស្រាវជ្រាវ ព្រមទាំងស៊ើបអង្កេត
នូវការប្រព្រឹត្តិដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ហើយនិងផ្ដន្ទាទោសចំពោះ
អំពើដែលពាក់ព័ន្ធទាំងនោះ ។

២-រដ្ឋមួយដែលជាសមាជិកដែលទទួលបានពត៌មាននិងត្រូវអនុវត្តទៅតាម សេចក្ដីស្នើសុំណាមួយដោយភាគី
រដ្ឋមួយជាសមាជិកផ្សេងទៀតដែលបានបញ្ជូនពត៌មានតាមទឹកនៃដាក់លាក់ស្ដីពីការប្រើប្រាស់របស់ខ្លួន ។

មាត្រា ១១

បណ្ដាវិធានការនៃតាមត្រូវដែន

១-គ្មានអ្វីដែលធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តន៍ជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ក្នុងទំនាក់ទំនងចំពោះចលនាសេរីភាព
របស់ប្រជាជន បណ្ដារដ្ឋដែលជាសមាជិកត្រូវតែពង្រឹងអោយអស់ពីលទ្ធភាព ដូចជាការត្រួតពិនិត្យនៅតាមព្រំដែន
ដែលចាំបាច់ដើម្បីការពារ ហើយនិងស៊ើបអង្កេតនូវការរត់ពន្ធជនអន្តោប្រវេសន៍ ។

២-រដ្ឋនីមួយៗដែលជាសមាជិកនឹងត្រូវអនុវត្តច្បាប់ ឬក៏បណ្ដាវិធានការសមស្របដទៃទៀតដើម្បីការពារ
អោយអស់លទ្ធភាពនូវរាល់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ដែលបានប្រព្រឹត្តដោយឈ្មួញពាណិជ្ជកម្ម ពីការប្រើប្រាស់ក្នុងការ
ប្រព្រឹត្តនូវបទល្មើសដែលបានបង្កើតឡើងដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រា ៦ កថាខ័ណ្ឌ ១ (a) នៃពិធីសារនេះ ។

៣-អ្វីដែលជាភាពសមរម្យហើយនិងគ្មានការប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តន៍នៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ក៏ដូចជាបណ្ដា
វិធានការទាំងឡាយដែលត្រូវចាប់បញ្ចូលនូវការបង្កើនឡើងកាតព្វកិច្ចនៃឈ្មួញពាណិជ្ជកម្ម រួមមាន ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូន
ណាមួយ ឬក៏ម្ចាស់ក្រុមហ៊ុន ឬក៏អ្នកប្រព្រឹត្តរាល់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនណាមួយ ដើម្បីបញ្ជាក់អោយច្បាស់ថារាល់
អ្នកធ្វើដំណើរទាំងឡាយត្រូវតែតម្រូវអោយមានឯកសារធ្វើដំណើរផ្ទាល់ខ្លួនក្នុងការចូលទៅរដ្ឋដែលជាម្ចាស់ផ្ទះ ។

៤-រដ្ឋនីមួយៗដែលជាសមាជិកនឹងត្រូវចាត់នូវវិធានការជាចាំបាច់ ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ក្នុងស្រុក
របស់ខ្លួន និងផ្តល់ការដាក់ទណ្ឌកម្មក្នុងករណីដែលរំលោភទៅលើកាតព្វកិច្ចដូចដែលមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃមា-
ត្រានេះ ។

៥-រដ្ឋនីមួយៗដែលជាសមាជិកនឹងត្រូវពិចារណា ក្នុងការចាត់នូវវិធានការដែលបានអនុញ្ញាតដោយយោង
ទៅតាមច្បាប់ប្រទេសរបស់ខ្លួន ការបដិសេធនៃការចូល ឬក៏មោឃភាពនៃទិដ្ឋាការនូវរាល់ជនទាំងឡាយណាដែល
បានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តបទល្មើសដែលបានបង្កើតឡើងដោយអនុលោមទៅតាមពិធីសារនេះ ។

៦-គ្មានអ្វីដែលធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់មាត្រា ២៧ នៃអនុសញ្ញានេះទេ បណ្ដារដ្ឋដែលជាសមាជិកនឹងត្រូវ
ពិចារណាពង្រឹងនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងចំណោមទីភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យព្រំដែនរវាងគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការបង្កើត
ឡើង ហើយនិងការថែរក្សាដោយផ្ទាល់នូវប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនង ។

មាត្រា ១២

សន្តិសុខ និងការគ្រប់គ្រងឯកសារ

រដ្ឋនីមួយៗដែលជាសមាជិក ត្រូវចាត់នូវវិធានការចាំបាច់ទៅតាមមធ្យោបាយដែលអាចយកជាការបាន ។

(a)-ដើម្បីធានានូវរាល់ឯកសារធ្វើដំណើរ ឬក៏អត្តសញ្ញាណនានាដែលត្រូវបានចេញអោយប្រើប្រាស់
ដោយខ្លួនឯងក្នុងលក្ខណៈដែលគេមិនអាចប្រើប្រាស់ផ្លូវខុសដោយងាយៗនោះទេ ហើយមិនត្រូវបានធ្វើ
អោយខុស ឬត្រូវបានកែប្រែខុសច្បាប់ បានចម្លង ឬក៏បានចេញផ្សាយ និង

(b)-ដើម្បីធានាសេចក្ដីសុចរិត និងសន្តិសុខនៃឯកសារធ្វើដំណើរ ឬអត្តសញ្ញាណបានចេញអោយ
ប្រើប្រាស់ ឬតាមនាមភាគីរដ្ឋជាសមាជិក ហើយដើម្បីទប់ស្កាត់ការបង្កើតឡើងដែលខុសច្បាប់របស់ខ្លួននូវ
រាល់ការចេញផ្សាយ និងការប្រើប្រាស់ ។

មាត្រា ១៣

ធម្មនុញ្ញភាព និងសុពលភាពនៃឯកសារ

តាមសំណូមពរនៃរដ្ឋជាសមាជិកមួយដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់នៅក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួន រដ្ឋជាសមាជិក មួយត្រូវត្រួតពិនិត្យមើលធម្មនុញ្ញភាព និងសុពលភាពនៃឯកសារធ្វើដំណើរ ឬអត្តសញ្ញាណដែលបានចេញអោយការ ប្រើប្រាស់ ឬមានន័យអោយស្របតាមពេលវេលា ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយក្នុងនាមរបស់ខ្លួន ហើយដែលបានមន្ទិលនូវការ ដែលបានប្រើប្រាស់ចំពោះបណ្តាគោលបំណងនៃការប្រព្រឹត្តបានចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ។

មាត្រា ១៤

ការបណ្តុះបណ្តាល និងកិច្ចប្រតិបត្តិការរដ្ឋបច្ចេកទេស

១-ភាគីរដ្ឋជាសមាជិកទាំងអស់ត្រូវផ្តល់ ឬពង្រឹងការហ្វឹកហ្វឺនដំណាក់កាលចំពោះការធ្វើអន្តោប្រវេសន៍ និងមន្ត្រី ដែលពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតក្នុងការទប់ស្កាត់បទល្មើសបានចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ហើយក្នុងការព្យាបាលមនុស្ស ជាជនអន្តោប្រវេសន៍ដែលបានជាកម្មវត្ថុនៃការប្រព្រឹត្តនេះ ខណៈដែលគេគោរពសិទ្ធិរបស់ពួកគេដូរមានចែងក្នុងពិធី- សារនេះ ។

២-រដ្ឋជាសមាជិកទាំងអស់ត្រូវប្រតិបត្តិការជាមួយគ្នា ហើយតាមរយៈអង្គការអន្តរជាតិដែលមានសមត្ថកិច្ច នានា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អង្គការដែលពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលផ្សេងទៀត ដើម្បីធានាការ ហ្វឹកហ្វឺនបុគ្គលិកគ្រប់គ្រាន់ក្នុងបុណ្យភាពទឹកដីរបស់ខ្លួន ដើម្បីទប់ស្កាត់ប្រយុទ្ធប្រឆាំង និងលុបបំបាត់ចោលការប្រព្រឹត្ត ដែលបានចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ហើយដើម្បីការពារសិទ្ធិជនអន្តោប្រវេសន៍ដែលបានប្រព្រឹត្តនូវទោសកម្ម នេះ ។ ការហ្វឹកហ្វឺននេះត្រូវដាក់បញ្ចូល :

- (a)-បង្កើនសន្តិសុខ និងគុណភាពឯកសារធ្វើដំណើរ
- (b)-ទទួលស្គាល់ និងស៊ើបអង្កេតឯកសារធ្វើដំណើរ ឬក៏អត្តសញ្ញាណដែលក្លែងបន្លំ
- (c)-ប្រមូលផ្តុំការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាពិសេសទាក់ទិនទៅនឹងអត្តសញ្ញាណនៃក្រុមឧក្រិដ្ឋជន ដែលគេស្គាល់ ឬបានសង្ស័យពីការចូលរួមក្នុងការប្រព្រឹត្តបានចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ។ បណ្តា មេរៀនដែលបានប្រើប្រាស់ដើម្បីដឹកជញ្ជូនជនអន្តោប្រវេសន៍ដែលត្រូវបានគេផ្សព្វផ្សាយការប្រើប្រាស់នូវឯកសារ ធ្វើដំណើរ ឬអត្តសញ្ញាណនានា ចំពោះបណ្តាគោលបំណងនៃការប្រព្រឹត្តបានចែងក្នុងមាត្រា ៦ និងមធ្យោបាយ នៃការលុបចោលបានប្រើប្រាស់ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយជនអន្តោប្រវេសន៍ ។
- (d)-បង្កើននីតិវិធីដើម្បីស៊ើបអង្កេតជនដែលបានផ្សព្វផ្សាយនូវចំណុចដែលមាន ឬគ្មានអនុសញ្ញានៃការ ចូលនិងចេញ ។
- (e)-ការប្រព្រឹត្តក្នុងលក្ខណៈជាមនុស្សរបស់ជនអន្តោប្រវេសន៍ និងការពារសិទ្ធិរបស់ពួកគេមានចែង ក្នុងពិធីសារនេះ ។

៣-រដ្ឋជាសមាជិកទាំងអស់តាមរយៈជំនាញការដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវពិចារណាផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសដល់បណ្តា រដ្ឋដែលជាញឹកញាប់ជាបណ្តាប្រទេសដើមកំណើត ឬអន្តរចំពោះបុគ្គលដែលជាកម្មវត្ថុនៃការប្រព្រឹត្តបានចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ។ រដ្ឋជាសមាជិកទាំងអស់ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ដើម្បីផ្តល់ប្រភពចាំបាច់ដូចជាយានយន្ត ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ និងអ្នកអានឯកសារ ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងការប្រព្រឹត្តបានចែងក្នុងមាត្រា ៦ ។

មាត្រា ១៥

បណ្តាវិធានការដទៃទៀត

១-បណ្តារដ្ឋជាសមាជិកត្រូវចាត់វិធានការធានាថាខ្លួនផ្តល់ ឬពង្រឹងកម្មវិធីព័ត៌មាន ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹង ជាសាធារណៈនូវហេតុការណ៍ដែលការប្រព្រឹត្តបានចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ជាអំពើល្មើសដែលបានប្រព្រឹត្តបទ ឧក្រិដ្ឋជាញឹកញាប់ដោយក្រុមឧក្រិដ្ឋជនដើម្បីកម្រៃ ហើយដែលខ្លួនលើកឡើងបញ្ហាគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរចំពោះជនអន្តោ-

ប្រវេសន៍ដែលគេផ្ដោតទៅលើ ។

២-អនុលោមតាមមាត្រាទី ៣១ នៃអនុសញ្ញានេះ រដ្ឋជាសមាជិកទាំងអស់ត្រូវសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យ ព័ត៌មានសាធារណៈ សម្រាប់គោលបំណងនៃការទប់ស្កាត់ជនអន្តោប្រវេសន៍ដែលមានសក្ដានុពលពីការទម្លាក់ជនរង- គ្រោះទៅក្រុមឧក្រិដ្ឋជន ។

៣-រដ្ឋជាសមាជិកនីមួយៗត្រូវជម្រុញ និងពង្រឹងអោយបានសមស្របការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធី និងកិច្ចសហប្រតិ- បត្តិការនៅកម្រិតជាតិ កម្រិតតំបន់ និងកម្រិតអន្តរជាតិ ការចាត់វិធានការ ភាពប្រាកដប្រជាផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៃ ការធ្វើអន្តោប្រវេសន៍ និងផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះតំបន់ដែលមានការអាក់អន់ចិត្តផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមដើម្បី ប្រយុទ្ធប្រឆាំងបណ្ដាបុព្វហេតុនៃសេដ្ឋកិច្ចសង្គមជាបួសគល់នៃការជួញដូរជនអន្តោប្រវេសន៍ដូចជាភាពក្រីក្រ និងភាពអន់ថយ ។

មាត្រា ១៦

បណ្ដាវិធានការការពារ និងការជំនួយ

១-ក្នុងការអនុវត្តពិធីសារនេះរដ្ឋជាសមាជិកទាំងអស់ ស្របតាមកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ ត្រូវ ចាត់វិធានការសមស្របដាក់បញ្ចូលបញ្ញត្តិប្រសិនបើចាំបាច់ ដើម្បីថែរក្សាសិទ្ធិបុគ្គលដែលជាអ្នកបានប្រព្រឹត្តល្មើស ចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ដោយអនុលោមតាមច្បាប់អន្តរជាតិដែលបានអនុវត្តជាពិសេស សិទ្ធិដើម្បីរស់រាន និងសិទ្ធិមិនត្រូវបានគេធ្វើទារុណកម្ម ឬអំពើហោរយោដទៃទៀត ការប្រព្រឹត្តដែលមិនមែនជាមនុស្ស ឬការដាក់ទណ្ឌ- កម្មបញ្ចុះប៉ានៈ ។

២-រដ្ឋជាសមាជិកនីមួយៗត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីទទួលយកការការពារសមរម្យក្នុងកាន់ជាជន អន្តោប្រវេសន៍ ប្រឆាំងអំពើហឹង្សាដែលអាចត្រូវបានធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់ពួកគេ ទោះបីដោយបុគ្គល ឬដោយក្រុម ដោយសារតែមូលហេតុនៃការប្រព្រឹត្តល្មើសដែលបានចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ។

៣-រដ្ឋជាសមាជិកនីមួយៗត្រូវទទួលខុសត្រូវដល់ជនអន្តោប្រវេសន៍ ដែលជីវិត ឬសុវត្ថិភាពរបស់ ពួកគេបានជួបគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមូលហេតុនៃការប្រព្រឹត្តល្មើស ដែលបានចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ។

៤-ក្នុងការអនុវត្តបញ្ញត្តិនានានៃមាត្រានេះ រដ្ឋជាសមាជិកទាំងអស់ត្រូវចាត់វិធានការចំពោះសេចក្ដីត្រូវការ ពិសេសចំពោះស្ត្រី និងកុមារ ។

៥-ក្នុងករណីនៃការឃុំខ្លួនបុគ្គលម្នាក់ដែលជាអ្នកប្រព្រឹត្តល្មើស បានចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះរដ្ឋជា សមាជិកនីមួយៗត្រូវអនុវត្តតាមកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្រោមអនុសញ្ញា វិយែនណា លើទំនាក់ទំនងដែលបានប្រឹក្សាដោយ អនុវត្តដាក់បញ្ចូលនូវការរាយការន៍ពីបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធដោយគ្មានការពន្យារពេល អំពីបទបញ្ញត្តិដែលផ្ដោតលើការ បញ្ជាក់អះអាងទៅនឹងទំនាក់ទំនងជាមួយមន្ត្រីប្រឹក្សា ។

មាត្រា ១៧

កិច្ចព្រមព្រៀង និងការរៀបចំចាត់ចែង

រដ្ឋជាសមាជិកទាំងអស់ត្រូវពិចារណាអំពីការសន្និដ្ឋាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងជាឧបតោភាគីឬតាមតំបន់ឬចាត់ចែង ប្រតិបត្តិការ ឬការយល់ដឹងមានបំណងចំពោះ :

- (a) ការបង្កើតបណ្ដាវិធានការដ៏ត្រឹមត្រូវ និងមានប្រសិទ្ធភាពបំផុតដើម្បីទប់ស្កាត់ និងប្រយុទ្ធប្រឆាំង អំពើល្មើសបានចែងក្នុងមាត្រាទី៦ នៃពិធីសារនេះឬ
- (b) ធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃពិធីសារនេះរវាងពួកខ្លួន ។

មាត្រា ១៨

ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍របស់បុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសច្បាប់

១-រដ្ឋជាសមាជិកនីមួយៗព្រមព្រៀងដើម្បីសំរួល និងទទួលយកដោយគ្មានការពន្យារពេលហួសហេតុ ឬមិនសមហេតុផលនូវការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍របស់បុគ្គលដែលជាជនល្មើសច្បាប់ក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ និងអ្នកជាជនជាតិខ្លួន ឬអ្នកដែលមានសិទ្ធិតាំងទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួននៅពេលនៃការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ ។

២-រដ្ឋជាសមាជិកនីមួយៗត្រូវពិចារណាអំពីលទ្ធភាពនៃការសំរួល និងការទទួលយកការបញ្ជូន ត្រឡប់នូវបុគ្គលដែលជាជនប្រព្រឹត្តល្មើសច្បាប់ក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះហើយដែលមានសិទ្ធិតាំងទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួននៅពេលនៃការចូលក្នុងរដ្ឋដែលកំពុងទទួលអនុលោមតាមច្បាប់ស្រុករបស់ខ្លួន ។

៣-តាមសំណើរបស់រដ្ឋជាសមាជិកដែលកំពុងទទួល រដ្ឋជាសមាជិកដែលបានស្នើសុំត្រូវ (ដោយគ្មានការពន្យារពេលហួសហេតុ ឬមិនសមហេតុផល) មើលបញ្ជាក់ថាតើបុគ្គលដែលជាជនល្មើសច្បាប់ក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះជាជាតិខ្លួន ឬមានសិទ្ធិតាំងទីលំនៅដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ។

៤-ដើម្បីសំរួលដល់ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍នៃជនដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសច្បាប់ក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ហើយដោយគ្មានឯកសារត្រឹមត្រូវ រដ្ឋជាសមាជិកដែលជននោះជាជនជាតិ ឬដែលគាត់មានសិទ្ធិតាំងទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវយល់ព្រមដើម្បីជួញដូរ (តាមសំណើរបស់ភាគីរដ្ឋដែលកំពុងទទួល) ឯកសារធ្វើដំណើរទាំងនេះ ឬការអនុញ្ញាតដទៃទៀតដែលចាំបាច់ ដើម្បីអាចអោយជននេះធ្វើដំណើរទៅហើយចូលក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួនម្តងទៀត ។

៥-រដ្ឋជាសមាជិកនីមួយៗបានពាក់ព័ន្ធជាមួយការបញ្ជូនត្រឡប់នូវជនល្មើស ដូចបានចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះត្រូវចាត់ត្រាបរិច្ឆេទការសមរម្យ ដើម្បីធានាមកនូវការបញ្ជូនត្រឡប់ក្នុងលក្ខណៈតាមលំដាប់ដោយហើយដោយផ្ដោតយ៉ាងសង្ឃឹមចំពោះសុវត្ថិភាព និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់ជននោះ ។

៦-រដ្ឋជាសមាជិកទាំងអស់ត្រូវសហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្តន៍មាត្រានេះ ។

៧-មាត្រានេះមិនត្រូវលំអៀងទៅសិទ្ធិណាមួយ បានផ្តល់ទៅបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសច្បាប់ក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះដោយច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់រដ្ឋជាសមាជិកដែលកំពុងទទួល ។

៨-មាត្រានេះនឹងគ្មានធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់រាល់កាតព្វកិច្ចដែលបានដាក់បញ្ចូលនៅក្រោមសន្ធិសញ្ញាណាមួយដទៃទៀតដែលបានអនុវត្តជាទ្វេភាគី ឬពហុភាគី ឬក៏ការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងណា មួយដទៃទៀតរវាងរដ្ឋទាំងឡាយទៀតនូវផ្នែកប្រតិបត្តិការ ឬក៏ការចាត់ចែងនោះត្រូវគ្រប់គ្រងទាំងមូល ឬក៏ជាផ្នែក ដូចបានកំពុងទុកនៅក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ។

IV. វិសោធនកម្ម

មាត្រា ១៩

ការរៀបចំសវនាការ

១-នៅក្នុងពិធីសារនិងគ្មានអ្វីធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិកាតព្វកិច្ច ហើយនឹងការទទួលខុសត្រូវនានានៃបណ្តារដ្ឋនឹងរាល់បុគ្គលក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិដោយរាប់បញ្ចូលទាំងច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ ច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិជាពិសេសដែលអាចអនុវត្តបាននូវអនុសញ្ញាក្នុងឆ្នាំ ១៩៥១ ហើយនឹងឆ្នាំ ១៩៦៧ នៃពិធីសារដែលទាក់ទិនទៅនឹងស្ថានភាពនៃជនរៀនខ្លួនទាំងឡាយព្រមទាំងគោលការណ៍ដែលមិនពាក់ព័ន្ធដូចបានចែងនៅក្នុងនោះ ។

២-រាល់បណ្តាវិធានការណ៍ដែលបានកំណត់ទុកនៅក្នុងពិធីសារនេះនឹងត្រូវបានបកស្រាយ ហើយនឹងអនុវត្ត ទៅតាមវិធីដែលមិនមានការប្រកាន់ពូជសាសន៍ ចំពោះជនទាំងឡាយណាដែលមូលបទដែលជនទាំងនោះបានប្រព្រឹត្ត នូវទោសកម្មដូចបានកំណត់ទុកក្នុងមាត្រា ៦ នៃពិធីសារនេះ ។ ការបកស្រាយហើយនឹងការអនុវត្តនូវរាល់បណ្តា វិធានការណ៍ទាំងនោះនឹងត្រូវបានអនុលោមទៅតាមគោលការណ៍ដែលបានទទួលស្គាល់ជាលក្ខណៈអន្តរជាតិនៃការមិន ប្រកាន់ពូជសាសន៍ ។

មាត្រា ២០

ការដោះស្រាយជម្លោះ

១-បណ្តារដ្ឋដែលជាសមាជិកនឹងត្រូវខិតខំខ្លះខ្លះដើម្បីដោះស្រាយនូវរាល់ជម្លោះដែលទាក់ទងការបកស្រាយ ឬក៏ការអនុវត្តនៃពិធីសារនេះតាមរយៈកិច្ចចរនា ។

២-រាល់ជម្លោះណាមួយចាប់ពីឆ្នាំទី១៩៧៥ ឬក៏ច្រើនដែលថែមទៀត រវាងបណ្តារដ្ឋដែលជាសមាជិកដែល ទាក់ទងទៅនឹងការបកស្រាយ ឬក៏ការអនុវត្តនៃពិធីសារនេះបើមិនអាចដោះស្រាយបានតាមរយៈកិច្ចចរនាទៅតាម ហេតុផលនៃកាលវេលា នៃការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមួយក្នុងចំណោមរដ្ឋដែលជាសមាជិកជាច្រើនទៀត ដើម្បីដាក់ដូចពិនិត្យ ទៅគណៈវិនិច្ឆ័យប្រសិនបើរយៈពេល ៦ ខែបន្ទាប់ពីការបរិច្ឆេទនៃការស្នើសុំចំពោះគណៈវិនិច្ឆ័យរាល់បណ្តារដ្ឋដែលជា សមាជិកនៅតែមិនអាចព្រមព្រៀងគ្នាទៅលើការចាត់ចែងរបស់គណៈវិនិច្ឆ័យនោះរដ្ឋមួយដែលជាសមាជិកក្នុង ចំណោមបណ្តារដ្ឋទាំងនោះអាចនឹងបញ្ជូននូវរាល់ជម្លោះនោះជូនទៅដល់តុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិទៅតាមសេចក្តីស្នើសុំដោយ អនុលោមទៅតាមលក្ខន្តិកៈរបស់តុលាការ ។

៣-រដ្ឋនីមួយៗដែលជាសមាជិកអាចចុះហត្ថលេខាទៅតាមកាលវេលាសច្ចានុម័ត ការទទួលស្គាល់ ឬក៏អនុម័ត ឬក៏ការយល់ព្រមចំពោះពិធីសារនេះដោយប្រកាសថាច្បាប់នេះមិនទាន់បានធ្វើការពិចារណានិងកែប្រែអោយបានល្អិត ល្អន់ទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះ ។ បណ្តារដ្ឋដែលជាសមាជិកនឹងមិនអាចកែប្រែទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ២ នៃ មាត្រានេះដោយគោរពទៅតាមរដ្ឋណាមួយដែលជាសមាជិកដែលបានបំរុងទុក ។

៤-រដ្ឋណាមួយដែលជាសមាជិក ដែលបានធ្វើការបំរុងទុកដោយអនុលោមទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ៣ មាត្រានេះ អាចនឹងដកចេញនូវការបំរុងទុកទៅតាមកាលវេលាណាមួយដោយជូនដំណឹងជាមុនដល់អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

មាត្រា ២១

ការចុះហត្ថលេខា សច្ចានុម័ត ការទទួលស្គាល់ ការអនុម័ត

ហើយនិងការយល់ព្រម

១-ពិធីសារនេះនឹងត្រូវបានបើកចំហរដល់បណ្តារដ្ឋទាំងអស់សំរាប់ចុះហត្ថលេខាចាប់ពីថ្ងៃទី ១២ ដល់ ខែ ១២ ឆ្នាំ ២០០០ នៅក្នុងរដ្ឋ Palermo ប្រទេសអ៊ីតាលី ហើយបន្ទាប់ពីនោះមកនៅឯទីបញ្ជាការអង្គការសហប្រជាជាតិ នៅក្នុងទីក្រុង ព្យូយក រហូតដល់ថ្ងៃទី ១២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០០ ។

២-ពិធីសារនេះនឹងត្រូវបើកចំហរផងដែរ សំរាប់ចុះហត្ថលេខាទៅតាមអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចនៅ តាមតំបន់ដែលបានផ្តល់អោយយ៉ាងហោចណាស់ក៏មានសមាជិករដ្ឋម្នាក់នៅតាមអង្គការចាត់តាំងដែលបានចុះហត្ថលេខា នូវពិធីសារនេះដោយអនុលោមទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ។

៣-ពិធីសារនេះគឺជាប្រធានបទចំពោះការស្នើសុំសច្ចានុម័តការទទួលស្គាល់ ឬក៏អនុម័ត ការធ្វើសច្ចានុម័តនូវ រាល់ឯកសារច្បាប់ ការទទួលស្គាល់ ឬក៏ការអនុម័តនឹងត្រូវបានដាក់ជូនដល់អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ

អង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតាមតំបន់ អាចនឹងដាក់នូវការធ្វើសច្ចាភ័យនៃឯកសារច្បាប់របស់ខ្លួន ។ នៅក្នុងការស្នើសុំច្បាប់ឯកសារច្បាប់ ការទទួលស្គាល់ ឬក៏ការអនុម័តទៅតាមអង្គការចាត់តាំងដែលនឹងប្រកាសនូវវិសាលភាពនៃសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនចំពោះហេតុការណ៍ទាំងឡាយដែលបានគ្រប់គ្រងដោយពិធីសារនេះ ។ ដូចជាការចាត់តាំងនឹងត្រូវបានជំរាបជូនផងដែរដល់អ្នកទទួលបញ្ញត្តិណាមួយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការកែសំរួលនៅក្នុងវិសាលភាពនៃសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ។

៤-ពិធីសារនេះនឹងត្រូវបើកចំហរសំរាប់ការយល់ព្រមទៅតាមរដ្ឋណាមួយ ឬក៏អង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតាមតំបន់ដែលយ៉ាងហោចណាស់ក៏ត្រូវរដ្ឋមួយដែលជាសមាជិកចំពោះពិធីសារនេះ ។ ការគ្រប់គ្រងនូវរាល់ឯកសារច្បាប់នឹងត្រូវបានដាក់ជូនអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ ការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួនទៅតាមកាលវេលាអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតាមតំបន់នឹងត្រូវប្រកាសនូវវិសាលភាពនៃសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនចំពោះហេតុការណ៍ទាំងឡាយដែលបានចែងនៅក្នុងពិធីសារនេះ ។ ដូចជាការចាត់តាំងនឹងត្រូវបានជំរាបជូនផងដែរដល់អ្នកទទួលបញ្ញត្តិណាមួយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការកែសំរួលនៅក្នុងវិសាលភាពនៃសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២២

ការចូលជាធរមាន

១-ពិធីសារនេះនឹងចូលជាធរមានក្នុងរយៈពេល ៩០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីដាក់អោយធ្វើសច្ចាភ័យ នៃការដាក់នូវឯកសារច្បាប់លើកទី ៤០ នៃការធ្វើសច្ចាភ័យ ទទួលស្គាល់ ការអនុម័ត ឬការយល់ព្រមដែលមិនទាន់ចូលជាធរមានមុនពេលការចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ ។ ចំពោះគោលបំណងនៃកថាខ័ណ្ឌនេះ រាល់ឯកសារច្បាប់ណាមួយដែលបានដាក់ដោយអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ នឹងមិនត្រូវបានរាប់បញ្ចូលបន្ថែមទៀតទេ ចំពោះការដាក់បញ្ចូលទាំងនោះដោយបណ្តារដ្ឋជាសមាជិកទៅតាមអង្គការចាត់តាំង ។

២-ចំពោះបណ្តារដ្ឋនីមួយៗ ឬអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់មួយ ធ្វើសច្ចាភ័យ ធ្វើការទទួលស្គាល់ ធ្វើការអនុម័ត ឬក៏ធ្វើការយល់ព្រមចំពោះពិធីសារនេះ បន្ទាប់ពីដាក់នូវឯកសារច្បាប់លើកទី ៤០ ទៅតាមសកម្មភាពនៃពិធីសារនេះ នឹងចូលជាធរមានរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់តំកល់ទុកដោយរដ្ឋមួយ ឬក៏អង្គការចាត់តាំងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងឯកសារច្បាប់ ឬក៏កាលបរិច្ឆេទនៃពិធីសារនេះចូលជាធរមានដោយអនុលោមទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមានត្រានេះ ឬមួយណាក៏បានជាបន្តបន្ទាប់មក ។

មាត្រា ២៣

ការធ្វើវិសោធនកម្ម

១-បន្ទាប់ពីផុតកំណត់រយៈពេល ៥ ឆ្នាំ នូវការចូលជាធរមាននៃពិធីសារនេះ រដ្ឋមួយដែលជាសមាជិកចំពោះពិធីសារនេះអាចដាក់ស្នើនូវការកែប្រែ និងសំណុំឯកសារច្បាប់ជូនដល់អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិដែលភ្លាមៗនេះនឹងទំនាក់ទំនងស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្មទៅបណ្តារដ្ឋដែលជាសមាជិក ព្រមទាំងជូនដល់សន្និបាតនៃភាគីទាំងអស់ចំពោះអនុសញ្ញាក្នុងគោលបំណងធ្វើការពិចារណា និងការសម្រេចចិត្តស្តីពីសំណើនោះ ។ បណ្តារដ្ឋជាសមាជិកនៃពិធីសារនេះនឹងជួបប្រជុំគ្នានៅឯសន្និសីទនៃបណ្តាភាគីទាំងអស់ និងបង្កើននូវកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងគ្រប់បែបដើម្បីសម្រេចនូវការព្រមព្រៀងនៃការធ្វើវិសោធនកម្មនីមួយៗ ។ ប្រសិនបើរាល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការព្រមព្រៀងមតិគ្នានោះមិនបានសម្រេច ហើយនិងមិនទាន់មានកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយដែលត្រូវបានឈានមកដល់ ការកែប្រែនិងងាកទៅរកមធ្យោបាយចុងក្រោយបំផុតគឺតម្រូវអោយមានការបោះឆ្នោតក្នុងសម្លេងឆ្នោត ២/៣ នៃបណ្តារដ្ឋជាសមាជិកក្នុងពិធីសារការប្រគល់អោយនិងការបោះឆ្នោតនៅក្នុងការធ្វើសន្និសីទនៃគ្រប់ភាគីទាំងអស់ ។

២-អង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ ក្នុងបញ្ហាដែលស្ថិតនៅលើសមត្ថកិច្ចរបស់គេ នឹងត្រូវអនុវត្តនូវសិទ្ធិក្នុងការបោះឆ្នោតទៅតាមមាត្រានេះ ដោយចំនួននៃការបោះឆ្នោតស្មើទៅនឹងចំនួនសមាជិកនៃរដ្ឋរបស់គេដែលជា

តួភាគីនៃពិធីសារនេះ ។ រាល់ការចាត់តាំងនឹងមិនត្រូវអនុវត្តទៅតាមសិទ្ធិរបស់គេចំពោះការបោះឆ្នោត ប្រសិនបើរដ្ឋ ជាសមាជិករបស់គេអនុវត្តផ្ទុយពីសិទ្ធិដែលអនុញ្ញាត ។

៣-ការធ្វើវិសោធនកម្មមួយត្រូវបានអនុម័តយោងទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ជាប្រធានបទដើម្បីធ្វើ សច្ចានុម័ត ការយល់ព្រមទទួល ឬក៏អនុម័តដោយបណ្តារដ្ឋជាសមាជិក ។

៤-ការធ្វើវិសោធនកម្មមួយត្រូវបានអនុម័តយោងទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ នឹងត្រូវចូលជាធរមាន ទៅតាមការគោរពដល់រដ្ឋជាសមាជិកមួយរយៈពេល ៩០ ថ្ងៃបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់ជូនទៅដល់អគ្គលេខាធិ- ការអង្គការសហប្រជាជាតិនៃការសុំធ្វើសច្ចានុម័តនូវឯកសារច្បាប់ ការទទួលស្គាល់ ឬក៏អនុម័តចំពោះការកែប្រែ ។

៥-នៅពេលដែលការស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្មចូលជាធរមាន ដែលច្បាប់នេះកំពុងតែនឹងកែប្រែដោយបណ្តារដ្ឋ ជាសមាជិកបានបញ្ជូនការយល់ព្រមរបស់គេដើម្បីធ្វើការកែប្រែ ។ បណ្តារដ្ឋជាសមាជិកដទៃទៀតនឹងត្រូវតែកែ ប្រែទៅតាមបទបញ្ញត្តិពិធីសារនេះ ហើយរាល់ការធ្វើវិសោធនកម្មជាលើដំបូងណាមួយដែលពួកគេបានធ្វើសច្ចានុម័ត បានទទួលស្គាល់ ឬបានអនុម័ត ។

មាត្រា ២៤

ការប្រកាសទុកជាមោឃៈ

១-រដ្ឋមួយដែលជាសមាជិកអាចប្រកាសដកខ្លួនចេញពីពិធីសារនេះ ដោយជម្រាបអោយដឹងមុនជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរជូនដល់អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ ការប្រកាសទុកជាមោឃៈនឹងត្រូវទទួលយកដោយមាន ប្រសិទ្ធិភាពរយៈពេល ១ ឆ្នាំ បន្ទាប់កាលបរិច្ឆេទនៃការទទួលនូវការជូនដំណឹងដោយអគ្គលេខា ។

២-អង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ នឹងត្រូវបញ្ឈប់នូវភាគីមួយចំពោះពិធីសារនេះនៅពេលដែលរដ្ឋ ជាសមាជិករបស់ខ្លួនបានធ្វើការប្រកាសដកខ្លួន ។

មាត្រា ២៥

អ្នកចុះបញ្ជី និងភាសា

- ១-អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវបានរៀបចំជាមុន នូវការចុះបញ្ជីនៃពិធីសារនេះ ។
- ២-ច្បាប់ដើមនៃពិធីសារនេះ នៅក្នុងនោះមានភាសា អារ៉ាប់ ចិន អង់គ្លេស បារាំង អេស្បាញ និងរុស្ស៊ី ។ អត្ថបទទាំងអស់ពិតជាត្រឹមត្រូវទៅតាមច្បាប់ពិតប្រាកដដែលនឹងបានដាក់ចេញដោយអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រ- ជាជាតិ ។ ដើម្បីជាសាក្សីក្នុងច្បាប់ទាំងនេះរាល់តំណាងទាំងអស់ត្រូវចុះហត្ថលេខានៅខាងក្រោមទៅតាមការអនុញ្ញាត ដ៏ត្រឹមត្រូវចំពោះច្បាប់នោះដោយតំណាងរដ្ឋាភិបាលរៀងៗខ្លួនរបស់គេបានចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារនេះ ។